

**NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA
„PASAKAINĀS PĻAVAS”
MĀRUPES PAGASTĀ, MĀRUPES NOVADĀ
ZEMES VIENĪBAS AR KADASTRA
APZĪMĒJUMU 80760110999
DETĀLPLĀNOJUMA**

VIDES PĀRSKATS

Pasūtītājs: SIA “ADO Birojs”

Rīga, 2024. gada februāris

**NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA
„PASAKAINĀS PĻAVAS”
MĀRUPES PAGASTĀ, MĀRUPES NOVADĀ
ZEMES VIENĪBAS AR KADASTRA
APZĪMĒJUMU 80760110999
DETĀLPLĀNOJUMA
VIDES PĀRSKATS**

Sagatavoja:
Kristīna Mežapuķe
Vides speciāliste

Apstiprinu:
E. Dimitrijevs
Tehniskais direktors

Ievads	3
1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	4
1.1. Detālplānojuma izstrādes mērķis un uzdevumi	4
1.2. Īss detālplānojuma satura izklāsts	6
1.3. Detālplānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	6
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība ...	8
2.1. Sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas	8
2.2. Sabiedrības līdzdalība	11
3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamā attīstība, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	13
3.1. Detālplānojuma teritorijas izvietojums	13
3.2. Esošais teritorijas plānojums	13
3.3. Piesārņotās teritorijas	13
3.4. Īpaši aizsargājamās teritorijas	13
3.5. Gaisa kvalitāte un gaismas piesārņojums	13
3.6. Troksnis	17
3.7. Ja plānošanas dokuments netiks īstenots	18
4. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt ...	19
5. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas	20
6. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	21
7. Īss iespējamo alternatīvu izvēles pamatojums. Plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.	22
8. Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi	25
9. Iespējamie kompensēšanas pasākumi	26
10. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums ..	27
11. Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai	28
12. Kopsavilkums	29

IEVADS

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra (turpmāk tekstā – SIVN) detālplānojumam nekustamā īpašumā “Pasakainās pļavas”, Mārupes pagastā, Mārupes novadā (turpmāk tekstā – detālplānojums), zemes vienībai ar kadastra numuru 8076 001 0999 (turpmāk tekstā – nekustamais īpašums) veikta saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – VPVB) 27.03.2023. Lēmumu Nr. 4-02/25/2023 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja – Mārupes novada pašvaldība, plānošanas dokumenta sagatavotāja – SIA “ADO birojs”. Vides pārskatu saskaņā ar noslēgto līgumu Nr. ADO-2022/01 sagatavoja AS „VentEko”.

Detālplānojums ir sagatavots, ņemot vērā Mārupes novada pašvaldības 2021.gada 27.oktobra lēmumu Nr.13 (prot. Nr.13) “Par nekustamā īpašuma „Pasakainās pļavas”, Mārupes pagastā, Mārupes novadā (kadastra Nr. 8076 011 0999), detālplānojuma izstrādes izbeigšanu un jauna detālplānojuma izstrādes uzsākšanu” un Mārupes novada pašvaldības izdoto darba uzdevumu Nr.1/3-6/18-2021, ka arī MK 14.10.2014. not. Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” un citu atbilstošu normatīvo aktu prasības.

SIVN veikts, pamatojoties uz likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (stājies spēkā 13.11.1998.) un MK 23.03.2004. not. Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA GALVENIE MĒRĶI UN ĪSS SATURA IZKLĀSTS, SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. Detālplānojuma izstrādes mērķis un uzdevumi

Detālplānojums nekustamā īpašumā “Pasakainās pļavas”, Mārupes pagastā, Mārupes novadā, zemes vienībai ar kadastra numuru 8076 001 0999 uzsākts un izstrādāts, pamatojoties uz īpašnieka Genadija Tovanceva, personas kods 010956-10543 iesniegumu, Mārupes novada pašvaldības domes 2021.gada 27.oktobra sēdes lēmumu Nr. 13 (sēdes protokols Nr. 13, Darba uzdevumu Nr. 1/3-6/18-2021 un saskaņā ar MK 2014. gada 14. oktobrī Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Detālplānojuma izstrādes mērķis ir sekojošs:

Detalizēt zemes vienību izmantošanu un apbūves parametrus, paredzot detālplānojuma teritorijā privātmāju būvniecību, izvērtējot un nosakot transporta infrastruktūrai nepieciešamās teritorijas, inženierkomunikācijas, apbūves un realizācijas kārtību nekustamā īpašuma “Pasakainās pļavas” zemes vienībās ar kadastra numuru 8076 011 0999.

Detālplānojuma izstrādes galvenie uzdevumi:

- Izstrādāt risinājumus nekustamā īpašuma sadalīšanai apbūves gabalos, nosakot konkrētu atļauto izmantošanu un detalizētus apbūves noteikumus katrai zemes vienībai detālplānojuma teritorijā, nodrošinot to atbilstību teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasībām un citu normatīvo aktu prasībām, tai skaitā:
 - Nosacījums tirdzniecības un pakalpojumu, kā arī citu publisku objektu izvietojumam zemes vienībās, ja to paredz ar detālplānojumu noteiktā teritorijas atļautā izmantošana vai papildizmantošana;
 - Nosacījumus lauksaimnieciskajai izmantošanai, ja to paredz ar detālplānojuma noteiktā teritorijas atļautā izmantošana;
 - Nosacījumus meža zemju atmežošanai teritorijās, kur reģistrētas meža zemes;
 - Nosacījumus, ierobežojumus un piemērojamās ietekmes mazinošos pasākumus dzīvojamās apbūves īstenošanai, ievērojot prognozētās vides piesārņojuma (smakas un gaismas piesārņojums) ietekmes;
- Izstrādāt transporta infrastruktūras risinājumus, kas nodrošina piekļuvi detālplānojuma teritorijā un integrējas novada vienotajā ceļu tīklā, veidojot sasaisti ar apkārtējām teritorijām un piekļuves iespējas blakus īpašumiem, kur tas nepieciešams. Noteikt plānotajai apbūvei atbilstošas ceļu kategorijas.
- Veikt vienkāršotu analīzi par plānotās transporta plūsmas pieaugumu detālplānojuma īstenošanas gadījumā un tās ietekmi uz apkārtējām teritorijām un sabiedriskā transporta nodrošinājumu.
- Veikt izvērtējumu par tuvākajā apkārtnē (vismaz 0,5 km attālumā no īpašuma robežām) esošo lauksaimnieciskās un vispārējās ražošanas objektu piesārņojošajām darbībām, kam var būt ietekme uz dzīves kvalitāti dzīvojamās apbūves teritorijās, tai skaitā attiecībā uz objektu radīto gaismas un smakas piesārņojumu, nosakot iespējamā piesārņojuma līmeni un pieļaujamo līmeni dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām, sniedzot secinājumus par Detālplānojuma teritorijas piemērotību dzīvojamās vai publiskās apbūves veidošanai.
- Noteikt ceļu kategorijai un plānotajai apbūvei atbilstošas ceļu nodalījuma joslas un citas normatīvajos aktos paredzētās aizsargjoslas un apgrūtinājumus.

- Novērtēt detālplānojuma teritorijā un apkārtējā teritorijā esošo ūdensnoteku (Dzilnupīte) un meliorācijas novadgrāvju tīklu, raksturojot to tehnisko stāvokli, nepieciešamās rīcības stāvokļa uzlabošanai vai saglabāšanai, nepieciešamo eksploatācijas joslas platumu.
- Izstrādāt visu nepieciešamo inženierkomunikāciju (elektroapgādes sistēmu, gāzes apgādes sistēmu, elektronisko sakaru sistēmu, centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu izveidošanu) nodrošinājuma shēmas un paredzēt risinājumus lietuss ūdens novadīšanai, saskaņā ar atbildīgo institūciju nosacījumiem un novada apbūves noteikumu prasībām.
- Novērtēt detālplānojuma teritorijā un apkārtējos īpašumos paredzēto atļauto izmantošanu un noteikt pasākumus iespējamo ietekmju uz detālplānojuma teritorijā izvietojamo dzīvojamo apbūvi mazināšanai, ja nepieciešams, tai skaitā attiecībā uz iespējamo gaismas piesārņojumu un smakas piesārņojumu.
- Veikt normatīvajam regulējumam atbilstošu sugu un biotopu izpēti detālplānojuma teritorijā, ja tas tiek pieprasīts atbildīgo institūciju nosacījumos.
- Izstrādāt detālplānojuma projekta redakcijas atbilstoši pašvaldības domes pieņemtajiem lēmumiem.
- Sagatavot pārskatu par detālplānojuma izstrādes procesu. Pārskatu par detālplānojuma izstrādes procesu sagatavot katrā no detālplānojuma izstrādes posmiem atbilstoši faktiski notikušajām darbībām.
- Veikt sabiedrības līdzdalības nodrošināšanas pasākumus, tai skaitā izskatīt privātpersonu iesniegumus, protokolēt sabiedriskās apspriedes un citas darba gaitā nepieciešamās sanāksmes, apkopot to rezultātus un atbilstoši precizēt detālplānojumu.
- Pieprasīt no institūcijām nosacījumus un atzinumus, un atbilstoši precizēt detālplānojumu.
- Pirms lēmuma pieņemšanas par detālplānojuma apstiprināšanu, iesniegt saskaņošanai detālplānojuma projekta galīgās redakcijas grafisko materiālu digitālā veidā Mārupes novada pašvaldības datu bāzes uzturētājam SIA “Mērniecības datu centrs”, saņemot atbilstošu saskaņojumu uz detālplānojuma grafiskās daļas.

Īpašie nosacījumi detālplānojuma izstrādē:

- Teritorijas atļautā izmantošana jāparedz atbilstoša 2013. gada 18. jūnijā apstiprinātā Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. -2026. gadam nosacījumiem funkcionālās zonas Savrupmāju apbūves teritorijas apakšzonai Mazsaimniecību apbūves teritorijas (DzSM), un Autotransporta infrastruktūras objektu teritoriju (TR) izmantošanas un apbūves nosacījumi ceļu tīklam, ievērojot iespējamus ierobežojumus dzīvojamās apbūves veidošanai.
- Neparedzēt dzīvojamās apbūves veidošanu teritorijās, kur prognozējams tāds gaisa, smakas vai gaismas piesārņojuma līmenis, kas būtiski pasliktina dzīvesvides kvalitāti un to nav iespējams novērst ar apbūves noteikumos iekļaujamiem ietekmes mazināšanas pasākumiem. Šādā gadījumā atļautā izmantošana detālplānojumā nosakāma, piemērojot citus teritorijas plānojumā attiecīgam funkcionālajam zonējumam noteiktos atļautās izmantošanas veidus.
- Paredzēt detālplānojuma teritorijā caurbraucamu ceļu, kas vienlaikus nodrošina iespēju teritorijā izbūvēt Mārupes novada attīstības programmā paredzēto ceļu, kas savienotu diķsaimniecību teritorijas ar valsts galveno autoceļu A5, paredzot atbilstošus nosacījumus un attālumu apbūves veidošanai attiecībā pret minēto ceļu (ne mazāk kā 30 m no ceļa ass)

- Ceļu nodalījuma joslas minimālais platums caurbraucamajiem ceļiem ne mazāk kā 19 m, iekšējiem savienojošiem ceļiem ne mazāk kā 15 m.
- Ceļus kas nodrošina piekļu vairāk kā 2 zemes vienībām, izdalīt atsevišķā zemes vienībā.
- Strupceļa risinājumus pieļaujams veidot ne vairāka kā uz diviem jaunveidojamiem īpašumiem ar minimālo nodalījuma joslas platumu 10 m, apgriešanās laukuma brauktuves platums ne mazāks kā 12m*12m.
- Ne mazāk kā 15% no teritorijas jānosaka publiskās ārtelpas vajadzībām (publiski pieejamas ielas, laukumi, skvēri u.c.).
- Ja tiek piemērota dzīvojamās apbūves atļautā izmantošana, paredzēt publiskās labiekārtotās ārtelpas teritorijas apkārtnes iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām (atpūtas vietas, sporta laukumi u.tml) vizmsaz 1000 m² platībā, kuras nav iežogojamas izņemot normatīvos aktos paredzētos gadījumus konkrētu funkciju nodrošināšanai.
- Apdzīvotajās vietās ar vairāk kā 20 mājsaimniecībām ir jāveido centralizētas ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmas. Centralizētās kanalizācijas sistēmas izveidošanu detālplānojuma teritorijā paredzēt ar pievienojuma izveidi Mārupes novada kopējām sistēmām, pieslēdzoties sistēmai tuvākajā pievienojuma vietā atbilstoši ūdenssaiumniecības pakalpojumu sniedzēja izdotajiem tehniskajiem noteikumiem. Ūdensapgādes sistēmu paredzēt ar iespēju pievienot novada centralizētajai apgādes sistēmai, ja šāds pievienojums netiek veidots jau detālplānojuma īstenošanas ietvaros. Nosacījums piemērojams arī citu atļauto izmantošanas veidu apbūves gadījumā, ja tiek prognozēts līdzvērtīgs notekūdeņu apjoms.
- Paredzēt normatīvo aktu prasībām atbilstošu dzeramā ūdens ieguves un sagatavošanas risinājumu un notekūdeņu attīrīšanas risinājumu, ka detālplānojuma teritorijā apbūves noteikumi neparedz iespēju veidot apbūvi vairāk kā 20 mājsaimniecībām, vai citai atļautajai izmantošanai līdzvērtīgā prognozēto notekūdeņu apjomā.

1.2. Īss detālplānojuma satura izklāsts

Detālplānojuma projekta sastāvā ietilpst:

1. Paskaidrojuma raksts;
2. Teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumi, kuros ietverami detalizēti teritorijas izmantošanas nosacījumi, apbūves parametri un aprobežojumi katrai zemes vienībai;
3. Grafiskā daļa ar esošo teritorijas izmantošanu un plānoto teritorijas izmantošanu (grafiskā daļa izstrādāta uz SIA "TERRA TOPO" uzmērītā un 2021. gadā 9. jūlijā apstiprinātā topogrāfiskā plāna mērogā 1:500);
4. Kopsavilkums par detālplānojuma izstrādes procesu.

1.3. Detālplānojuma saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Detālplānojuma izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Mārupes novada pašvaldības 2021.gada 27.oktobra lēmumu Nr.13 (prot. Nr.13) "Par nekustamā īpašuma „Pasakainās pļavas”, Mārupes pagastā, Mārupes novadā (kadastra Nr. 8076 011 0999), detālplānojuma izstrādes izbeigšanu un jauna detālplānojuma izstrādes uzsākšanu" un Mārupes novada pašvaldības izdoto darba uzdevumu Nr.1/3-6/18-2021.

Detālplānojuma izstrāde ir saistīta ar Mārupes novada attīstības plānošanas dokumentiem.

Mārupes novada teritorijas plānojums 2014.-2026.gadam

Saskaņā ar Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014.–2026. gadam (apstiprināts ar Mārupes novada Domes 2013.gada 18.jūnija sēdes lēmumu (sēdes protokols Nr.11, pielikums Nr.7)), nekustamais īpašums atrodas mazaizsaimniecību apbūves teritorijā (DzSM) un autotransporta infrastruktūras objekta teritorijā (TR).

Mazaizsaimniecību apbūve ārpus ciemiem (DzSM) atrodas ciemu robežu tiešā tuvumā vai pie izdevīgiem transporta savienojumiem. Mazaizsaimniecību apbūves teritorijas veidojamas kā pāreja no blīvas ciemu apbūves uz lauku zemēm. Atļautā izmantošana:

- Savrupmājas (vienas vai divu ģimeņu);
- Lauksaimnieciskā izmantošana;
- Tūrisma un atpūtas objekti.

Autotransporta infrastruktūras objekta teritorija (TR) ir funkcionālā zona, ko nosaka lai nodrošinātu visa veida transporta līdzekļu, velosipēdu un gājēju satiksmei nepieciešamo infrastruktūru. Tā ir paredzēta valsts ceļu, pašvaldības ielu un ceļu tīkla elementu un inženierkomunikāciju izvietošanai.

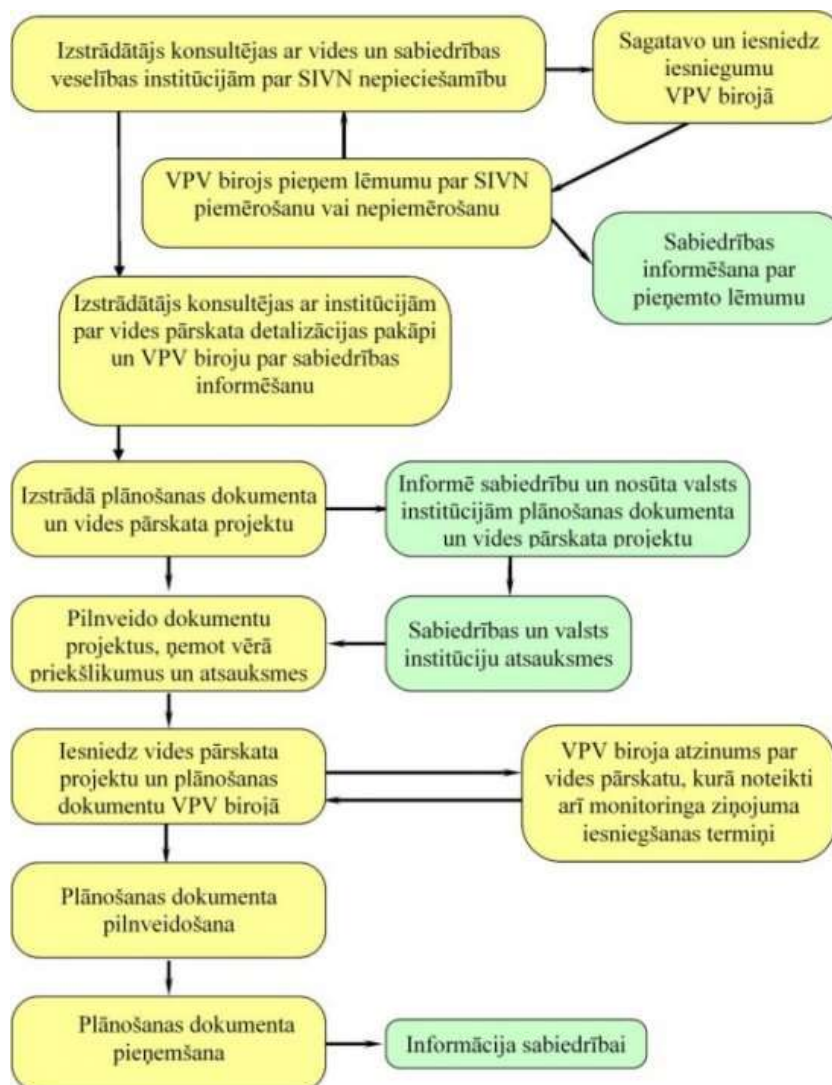
Atļautā primārā izmantošana ir sekojoša:

- Valsts autoceļi un to elementi;
- Pašvaldības ielas un ceļi;
- Komersantu ceļi;
- Piebrauktuves;
- Laukumi;
- Veloceliņi;
- Gājēju ielas un ceļi;
- Meliorācijas sistēmas elementi;
- Visu transporta veidu pasažieru stacijas.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS, SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

2.1. Sagatavošanas procedūra un iesaistītas institūcijas

SIVN Vides pārskats ir sagatavots, pamatojoties uz likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (stājies spēkā 13.11.1998.) un MK 23.03.2004. not. Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. SIVN procesa shēma¹ ir parādīta 1.attēlā.

1.attēls. SIVN procesa shēma

2022.gada septembrī tika pieprasīti viedokļi par SIVN nepieciešamību no sekojošām institūcijām:

- Valsts vides dienests;
- Dabas aizsardzības pārvalde;
- Veselības inspekcija.

¹ Informācijas avots: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn-procedura>

Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija (turpmāk tekstā – DAP) savā 27.09.2022. atbildē Nr. 4.8/5269/2022-N norādīja, ka Detālplānojuma izstrādei neizvirza nosacījumus un savas kompetences ietvaros uzskata, ka Detālplānojumam nav nepieciešams stratēģiskais ietekmi uz vidi novērtējums, jo Detālplānojuma teritorijā nav reģistrētas īpaši aizsargājamas dabas vērtības.

Valsts vides dienests (turpmāk tekstā - VVD) vēstulē Nr.11.2/AP/5786/2022 no 19.09.2022. atbildēja, ka, ņemot vērā likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pantā noteikto un MK noteikumu Nr.157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums, VVD secina, ka detālplānojuma izstrādei nekustamajā īpašumā “Pasakainās pļavas” (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā, ņemot vērā teritorijas platību (24,48 ha), plānoto darbību un to, ka 150 m attālumā no detālplānojuma teritorijas atrodas biogāzes ražotne būtu jāveic ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums.

Veselības inspekcija (turpmāk tekstā – VI) savā atbildē no 05.09.2022. Nr. 2.4.5.-1./7688 konstatēja, ka zemesgabals atrodas tieši blakus teritorijām ar funkcionālo zonējumu „Lauksaimnieciskās ražošanas objektu apbūves teritorija” un pastāv lauksaimnieciskās ražošanas objektu nelabvēlīgas ietekmes uz cilvēku veselību un dzīves apstākļiem risks, VI uzskata par iespējamu nepiemērot SIVN Detālplānojumam, bet rekomendē veikt paredzētas darbības sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu.

Savukārt, pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas Mārupes novada pašvaldība iesniedza Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē (turpmāk tekstā – VVD LRVP) un VI lūgumu sniegt informāciju un nosacījumus detālplānojuma izstrādei īpašumā “Pasakainās pļavas” (zemes vienības kadastra apzīmējums 8076 011 0999), Mārupes pagastā, Mārupes novadā.

VVD LRVP savā 30.12.2021 vēstulē Nr.11.2/9609/RI/2021 izvirzīja sekojošus nosacījumus detālplānojuma izstrādei:

1. uzrādīt vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, nosakot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās, atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām;
2. uzrādīt plānotās apbūves izvietojumu detālplānojuma teritorijā;
3. izstrādāt transporta kustības shēmu, uzrādīt ceļus detālplānojuma teritorijā;
4. izstrādāt teritorijas inženiertīklu shēmu, paredzot pieslēgumu pie Jaunmārupes ciema centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem. Ja detālplānojuma izstrādes laikā tiek lemts par lokālu inženiertīklu izbūvi, detālplānojumam pievienot vides risku izvērtējumu un tehniski ekonomisko pamatojumu par lokālo inženiertīklu izbūvi, šādā situācijā priekšroka dodama vienotas centralizētas ūdens ņemšanas vietas un vienotu ūdensapgādes tīklu izveidei jaunveidojamajā ciemā un vienotu centralizētu ciema sadzīves kanalizācijas tīklu izveidei un notekūdeņu attīrīšanai vienās jaunveidojamā ciema bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Detālplānojumā jāuzrāda provizorisks bioloģisks notekūdeņu attīrīšanas iekārtu atrašanās vieta un sanitārā aizsargjosla ap tām;
5. izvērtēt detālplānojuma teritorijā plānotās dzīvojamās apbūves aizsardzību pret tuvumā esošo industriālo uzņēmumu iespējamajām radītajām ietekmēm (troksni, smakām, gaismas piesārņojumu un citām ietekmēm). Detālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikt prasības plānotās apbūves aizsardzībai pret iespējamajām ietekmēm.

6. izvērtēt detālplānojuma teritorijā plānotās dzīvojamās apbūves aizsardzību pret trokšņu ietekmi, ko rada aviosatiksmē un ko varētu radīt plānotā ceļa C37 izbūve, kas savienos Jaunmārupē esošās derīgo izrakteņu atradnes ar valsts galveno autoceļu A5. Detālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteikt prasības plānotās apbūves aizsardzībai pret trokšņu ietekmēm;

7. lai novērstu iespējamo īpaši aizsargājamo sugu atradņu un biotopu ietekmēšanu, veikt sugu un biotopu izpēti veģetācijas laikā visā detālplānojuma izstrādes teritorijā un iezīmēt īpaši aizsargājamo sugu atradnes un biotopus. Ekspertu atzinumam jāatbilst Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumiem Nr.925 „Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības”. Apbūvi plānot ārpus īpaši aizsargājamo dabas vērtību aizņemtajām platībām vai saņemt Dabas aizsardzības pārvaldes saskaņojumu par detālplānojumā paredzētajiem risinājumiem, ja detālplānojuma teritorijā tiktu konstatētas aizsargājamas dabas vērtības. Detālplānojumā ievērot sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētā eksperta un Dabas aizsardzības pārvaldes izvirzītās prasības.

VI savā 09.12.2021. vēstulē Nr. 4.5.-4/182 izvirzīja sekojošos nosacījumus:

Detālplānojuma projektēšanas gaitā paredzēt:

1. Aizsargjoslu likuma, Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” un 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” ievērošanu;

2. ēku, piebraucamo ceļu, ielu izvietojumu saskaņā ar spēkā esošajiem būvnormatīviem un Mārupes novada apbūves noteikumiem;

3. objektu pievienošanu novada centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem;

4. piekļūšanas un apkalpes iespējas visām detālplānojumā projektētajiem objektiem;

5 nepieciešamības gadījumā pasākumus, lai novērstu lauksaimnieciskās ražošanas objektu kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi.

DAP 13.07.2022. elektroniskajā sarakstē norādīja, ka Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" (skatīts 13.07.2022.) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8076 011 0999 nav reģistrētas īpaši aizsargājamas sugas un to dzīvotnes.

SIVN tiek veikts saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – VPVB) 27.03.2023. Lēmumu Nr. 4-02/25/2023 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. VPVB Lēmumā faktu izvērtējumā citu starpā ir minēts, ka ņemot vērā Detālplānojuma teritorijas atrašanās vietu siltumnīcas un biogāzes tiešā tuvumā, kā arī esošās un plānotās transporta infrastruktūras novietojumu, kam var būt būtiska ietekme uz dzīves kvalitāti dzīvojamās apbūves teritorijās (atkarībā no vēja virziena), t.sk. attiecībā uz dzīvojamo apbūvi radīto gaismas, putekļu, smakas un trokšņa piesārņojumu, vērtējama un pamatojama uz datiem balstīta konkrētas dzīvojamās apbūves izvietojuma iespējamība, īpašu uzmanību pievēršot plānotajām zemes vienībām Nr. 1 – 5, t.sk. alternatīvu vērtējumā.

Sagatavojot Vides pārskatu, tika apkopota un analizēta informācija par esošo situāciju attiecībā uz vides piesārņojumu un vides kvalitāti Detālplānojuma teritorijas.

Izstrādājot Vides pārskatu, tika izmantoti tādi vides politikas pamatprincipi kā *alternatīvu izvērtēšanas princips* (nepieciešams izvērtēt, kā detālplānojumā paredzētās darbības/to iespējamās alternatīvas ietekmēs vides apstākļus un to kvalitāti), *ilgtspējības princips* (teritorijas attīstību plāno, lai saglabātu un veidotu esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību), *integrācijas princips* (saskaņojot savā starpā dažādus aspektus – kā ekonomiskie un vides; saskaņojot visos plānošanas līmeņos teritoriju attīstības prioritātes; attiecīgi SIVN procedūra tiek veikta vienlaicīgi ar detālplānojuma izstrādi), *piesardzības princips* (gadījumā, ja pastāv iespēja, ka darbība var radīt kaitējumu sabiedrībai vai videi, minēto darbību neīsteno).

Vides pārskata sagatavošanā var izdalīt sekojošus galvenos etapus: plānošanas dokumenta atbilstība un saistība ar normatīvo aktu prasībām, detālplānojuma īstenošanas būtisko ietekmju uz vidi vērtējums, risinājumi plānošanas dokumenta būtiskās ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai.

2.2. Sabiedrības līdzdalība

Saskaņā ar MK 23.03.2004. not. Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām, Detālplānojuma SIVN vides pārskats tiek nodots sabiedriskajai apspriešanai, kā arī iesniegts institūcijām komentāru un atzinuma saņemšanai.

Izstrādātājs konsultējas ar VPVB par vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas sanāksmes nepieciešamību.

Izstrādātājs plānošanas dokumenta un vides pārskata projektu nosūta Valsts vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei, Dabas aizsardzības pārvaldei, vietējai pašvaldībai, profesionālajām asociācijām un nevalstiskajām vides organizācijām. Vides pārskata projektu Izstrādātājs nosūta institūcijām, kuras ir norādījis VPVB.

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana tiek organizēta vienlaicīgi ar detālplānojuma nekustamā īpašumā “*Pasakainās pļavas*”, *Mārupes pagastā, Mārupes novadā* sabiedriskās apspriešanas sanāksmi. Vides pārskats tiks papildināts pēc sabiedriskās apspriešanas saskaņā ar saņemtajiem komentāriem un atzinumiem, pēc tam iesniegts VPVB atzinuma saņemšanai.

Ja izstrādātājs organizē sanāksmi par vides pārskata projektu, paziņojumu par sanāksmi izstrādātājs ievieto savā tīmekļvietnē, kā arī nodod VPVB elektroniskā veidā ievietošanai biroja tīmekļvietnē. Paziņojumu par reģionālā plānošanas dokumenta vides pārskata projekta sanāksmi izstrādātājs publicē vismaz vienā vietējā laikrakstā, kā arī nosūta Valsts vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei un vietējai pašvaldībai, kuras teritoriju varētu būtiski ietekmēt plānošanas dokumenta īstenošana.

Paziņojumā norāda šādu informāciju:

- plānošanas dokumenta nosaukums;
- izstrādātāja adrese, tālruna numurs un tīmekļvietnes adrese;
- joma, uz kuru attiecas plānošanas dokuments, plānošanas dokumenta izstrādes termiņš un ilgums, teritorija, kuru ietekmēs plānošanas dokumenta īstenošana;
- sanāksmes norises vieta un laiks;

- kad un kur sabiedrība var iepazīties ar plānošanas dokumenta projektu, vides pārskata projektu un vides pārskata kopsavilkumu, kā arī attiecīgo tīmekļvietnes adreses.

Izstrādātājs nodrošina, lai šo noteikumu sanāksme notiktu sabiedrībai pieejamās telpās un ne agrāk kā septiņas darbdienu pēc paziņojuma publicēšanas dienas. Izstrādātājs sagatavo nepieciešamos informatīvos materiālus un dokumentu kopijas, vada sanākumi, nodrošina tās protokolēšanu un apkopo rezultātus. Sanāksmes protokolu un tam pievienotos iesniegumus izstrādātājs pievieno plānošanas dokumentam.

3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀ ATTĪSTĪBA, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

3.1. Detālplānojuma teritorijas izvietojums

Nekustamais īpašums atrodas ārpus apdzīvotas vietas Mārupes novadā, Mārupes pagastā, pašvaldības ceļa C-4 “Mehāniskās darbnīcas – Peles” malā. Detālplānojuma izstrādes robežas atbilst nekustamā īpašuma robežām 24.48 ha platībā. Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem, detālplānojuma teritorijā atrodas lauksaimniecības zeme – 22.75 ha, ūdensobjekta zeme – 0.46 ha, kā arī meža zeme – 1.27 ha.

Pēc meža inventarizācijas datiem detālplānojuma teritorijā ir meža teritorija. Tā sadalīta divos nogabalos Nr.1 (0,51 ha) un Nr. 2 (0,76 ha). Nogabalā Nr. 1. reģistrēta ciršana 2013. gadā un 2014. gadā mežaudzes atjaunošana. Nogabalā Nr. 2. reģistrēta ciršana 2014. gadā un 2015.gadā mežaudzes atjaunošana.

Pēc meliorācijas kadastra datiem detālplānoma teritorija “Pasakainās pļavas” robežojas ar pašvaldības nozīmes koplietošanas ūdensnoteka meliorācijas kadastra Nr. 3812222:15, koplietošanas ūdensnoteka meliorācijas kadastra Nr. 3812222:25 un koplietošanas ūdensnoteka meliorācijas kadastra Nr. 3812222:16.

3.2. Esošais teritorijas plānojums

Saskaņā ar spēkā esošo Mārupes novada teritorijas plānojumu, detālplānojuma teritorija atrodas mazaizsargājamā teritorijā (DzSM) un autotransporta infrastruktūras objekta teritorijā (TR).

3.3. Piesārņotās teritorijas

Nekustamā īpašuma teritorijā vai tās tiešā tuvumā nav piesārņoto vai potenciāli piesārņoto vietu.

3.4. Īpaši aizsargājamās teritorijas

Teritorija neietilpst īpaši aizsargājamā. un NATURA 2000 teritorijā vai dabas resursu aizsargjoslās. Bet teritorijas tuvumā atrodas aizsargājamā un NATURA 2000 teritorija – dabas liegums “Cenas tīrelis”, kurā dabas vērtības veido augstie, pārejas purvi un distrofī ezeri – biotopi, kuru pastāvēšanai nozīmīgs atbilstošs hidroloģiskais režīms

3.5. Gaisa kvalitāte un gaismas piesārņojums

Ap 500 m attālumā no detālplānojuma teritorijas kā ievērojamos gaisa un gaismas piesārņojuma avotus var minēt divus uzņēmumus - biogāzes ražotne n/ī „Imakas A” (operators – SIA „Zaļā Mārupe”) un siltumnīcas (operators – SIA “Mārupes Siltumnīcas”).

SIA „Zaļā Mārupe” biogāzes ražotnei 30.03.2012. VVD LRVP izsniedza atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RI12IB0033 (turpmāk tekstā – B atļauja). Atbilstoši B atļaujā iekļautai informācijai, smaku veido seši emisijas avoti – digestāta separators (asfaltēts sausā digestāta uzglabāšanas laukums), 3 izejvielu laukumi (kukurūzas skābbarība, atsijas), izejvielu uzpildes cisterna, izejvielu laukums (kūtsmēsli). Saskaņā ar 2014. gada 17. decembra MK noteikumos Nr. 724 „Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” 8. punkta prasībām - smakas mērķlielums, kuru nosaka stundas periodam, ir 5 ou_E/m³. Veicot piesārņojošās darbības, kuras izraisa traucējošu smaku, smakas mērķlielumu nedrīkst pārsniegt vairāk kā 168 stundas kalendāra gadā, tātad attiecīgi aprēķinā nepieciešams izmantot 98.08 procentili. Piesārņojošo

vielu izkliedes modelēšanas rezultātu analīze ļauj secināt, ka paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti nepārsniedz noteikto mērķlielumu – $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ārpus uzņēmuma teritorijas. Maksimālā koncentrācija ($1,68 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ konstatēta uz ziemeļiem no uzņēmuma nekustamajā īpašumā “Imakas”). Atbilstoši piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas datiem, tika noteikti arī nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi:

Nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi

Viela	Meteoroloģiskie apstākļi						Stundas koncentrācija, OU_E/m^3
	Datums un laiks	Vēja virziens	Vēja ātrums	Temperatūra, °C	Sajaukšanās augstums	Virsmas siltums plūsma	
Smakas	21.07.2017. plkst.2 ⁰⁰	222	0,5	12,2	33,7	-2,2	7,26

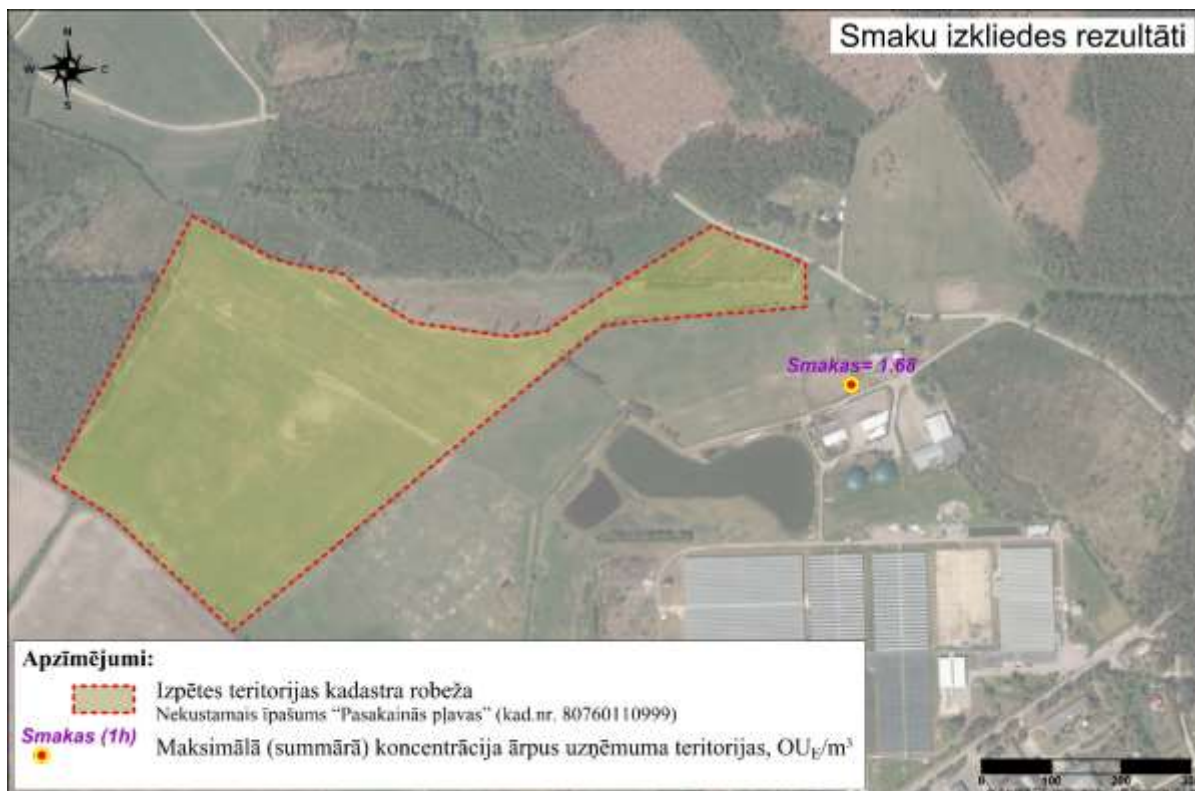
Lai izvērtētu sliktāko iespējamo scenāriju, tiek pieņemts, ka izejvielas (kukurūzas skābarība un kūsmēsli – tās, kurām no visu veidu uzglabājamajām izejvielām ir potenciāli augstākā smakas emisija) tiks teritorijā uzglabātas pusgadu (4380 h/gadā), jo pārējo gada laiku tās netiek piegādātas un izmantotas ražošanai. Izejvielu uzpilde vidēji dienā notiek 3 reizes un katra reize aizņem 10 min. Lai izvērtētu sliktāko iespējamo scenāriju, tiek pieņemts, ka uzpilde notiek 6 reizes (1 stunda dienā).

Smaku emisiju izkliedes rezultāti vietā, kur tiek vērtēta operatora ietekme atbilstoši MK 25.11.2014. noteikumu Nr.724 „Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatību” prasībām, apkopoti sekojošajā tabulā:

Smaku izkliedes rezultāti

Piesārņojošā viela	Maksimālā piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma koncentrācija, OU_E/m^3	Maksimālā summārā koncentrācija, OU_E/m^3	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Aprēķinu punkta vai šūnas centroīda koordinātas (LKS koordinātu sistēmā)	Piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma daļa summārajā koncentrācijā, %	Piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
Smakas	1,68	1,68	1h	X= 495426 Y= 304491	100	33,6

Ņemot vērā, ka smaku var just, sākot no $1 \text{ OU}_E/\text{m}^3$, nevar izslēgt, ka detālplānojuma teritorijā būs jūtama smaka, bet tā nepārsniegs smakas mērķlielumu, kuru nosaka stundas periodam, tas ir $5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

2.attēls

Putekļi var veidoties SIA "Mārupes Siltumnīcas" darbībā. Saskaņā ar atļaujā B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RI15IB0051 esošo informāciju, tie var veidoties dažu apkures katlu darbības rezultātā. Lai prognozētu ietekmi uz gaisa kvalitāti, tika veikta gaisa piesārņojuma izkļiedes modelēšana:

Izkļiedes modelēšanas rezultāti

Piesārņojošā viela	Maksimālā piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma koncentrācija	Maksimālā summārā koncentrācija	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Aprēķinu punkta vai sūnas centroīda koordinātas	Piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma daļa summārājā koncentrācijā (%)	Summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu (%)
Daļiņas PM_{10}	0.64	19.9	gads	495787 304214	3.2	49.8
	2.3	21.56	diennakts	495787 304214	10.7	43.1
Daļiņas $PM_{2.5}$	0.32	11.38	gads	495787 304214	2.8	56.9

Izvērtējot uzņēmuma ietekmi uz gaisa kvalitāti, konstatēts, ka gaisa kvalitātes normatīvi, kurus nosaka MK 03.11.2009. noteikumi Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” tiek ievēroti.

3.attēls

SIA "Mārupes Siltumnīcas" savukārt ir gaismas piesārņojuma avots. Lai izpētītu SIA "Mārupes Siltumnīcas" gaismas piesārņojumu ietekmi uz detālplānojuma teritoriju, tika veiktas vairākas izpētes. Veicot izpēti darba dienā, laika posmā no 18:00 līdz 19:00, gaismas piesārņojums netika novērots. Šajā laika posmā visā detālplānojuma teritorijā novērojums ir vakara tumšums. Diennakts tumšajā laikā tika veikts teritorijas apsekojums, kad debesīs var novērot zemas mākoņus apmēram no 250 m līdz 350 m augstumā. Debesīs, kad redzami zemi mākoņi, izgaismojums atspīd uz mākoņiem un uz zemes novērojams izgaismojums. No debesīm atstarojošais spilgtums nav traucējoša gaisma, bet viegla blāzma, kas pie šādiem laikstākļiem izgaismo arī detālplānojuma teritoriju. Traucējošais apgaismojums ir novērojams no siltumnīcu ēku fasādēm, kur gaismas stari spīd tieši virsū uz zemes gabalu. Esošie koki labi sedz izgaismojumu, gaismas starus pārtverot, bet vietās, kur ir klajums, gaismas piesārņojums iespīd māju logos, tādējādi gaismas stari tracējoši spīd iekštelpās. Detālplānojuma teritorija diennakts tumšajā laikā apsekojums tika veikts, kad debesis bija skaidras. Kad debesis ir skaidras, siltumnīcu izgaismojums neatspīd un tas neveido gaismas piesārņojumu detālplānojuma teritorijai.

Veicot detālplānojuma teritorijas plānošanu pēc iespējas izvēlēties pagalmu izvietojumu paralēli esošajām siltumnīcām, lai siltumnīcu fasādes izstarotais apgaismojums nespīdētu tieši, bet gan no sāna, tādā veidā samazinot gaismas piesārņojumu. Gar projektējamā ceļa austrumu pusi paredzēt divpakāpju apstādījumus, lai aizklātu no siltumnīcu fasādēm izstaroto gaismas piesārņojumu.

Ceļu apgaismojumu izvēlēties piemēroto tai paredzētajai lietošanai. Ielu apgaismojumam paredzētos apgaismes ķermeņus novirzīt uz ceļu, lai izgaismojums nespīdētu logos paredzētajā savrupmāju apbūvē.

Dzīvojamo māju logiem iespējams veikt tonējošas plēves ierīkošanu, kas iekšelpās samazinātu iespējamo gaismas piesārņojumu. Tonējošām logu plēvēm ir arī vairākas citas priekšrocības – samazina gaisa kondicionēšanas izmaksas, samazina pārmērīgu izstarojumu gada siltajos mēnešos, samazina spīdumu un acu diskomfortu, palīdz saglabāt mēbeļu un audumu kvalitāti ilgtermiņā.

Detālplānojuma teritorijā plānotajā izmantošanā dzīvojamās mājas netiek paredzētas tuvāk par 600 metriem no biogāzes ražotnes ar koģenerācijas staciju. Esošās biogāzes ražotnes vistuvāk (attālums apmēram 250 m) izvietotajām zemes vienībās Nr.1-6, neparedz dzīvojamo māju būvniecību, zemes vienībās Nr. 2. un 3. paredzēt augstu koku stādījumus kopā ar buferstādījumiem, kas vienlaicīgi veicinātu vēju aizturi.

Detālplānojumā paredzēts gar projektējamo caurbraucamo ceļu “A” paredzēti kokaugu stādījumu, dzīvojamo māju būvprojektos ietaicams veikt divpakāpju apstādījumu ierīkošanu un logu stilku tonēšanu.

Siltumnīcu jumti var izgaismot teritoriju līdz pat 1,5 km rādiusā. Detālplānojumā ēkas izvietotas vismaz 500 m attālumā no siltumnīcām.

3.6. Troksnis

Atbilstoši lidostas „Rīga” trokšņa stratēģiskajai kartei (pieejama šeit: <https://www.riga-airport.com/lv/troksna-strategiska-karte>) nekustamā īpašuma teritorija neatrodas lidostas „Rīga” radītā trokšņa ietekmes zonā.

Saskaņā ar SIA „Zaļā Mārupe” informāciju galvenie trokšņa avoti biogāzes koģenerācijas stacijā ir koģenerācijas agregāta iekšdedzes dzinējs, katls, cirkulācijas sūkņi, ventilatori. Visi minētie trokšņu avoti atrodas telpās un to izbūvei izmantoti atbilstoši izolācijas materiāli trokšņu slāpēšanai. Iekārtu lielākās daļas izvietošana atsevišķā mašīnu telpā ļauj ražotnes skaņas līmeni uzturēt 65dB līmenī. Transports, kas pārvadā izejvielas, nepārvietojas nakts laikā. Ņemot vērā minēto, secināms, ka uzņēmuma darbībā radītais troksnis nepārsniegs trokšņa robežlielumus, kas noteikti MK 07.01.2014. noteikumu Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 2.pielikumā.

Pēc SIA “Mārupes Siltumnīcas” informācijas, lai mazinātu trokšņa emisijas apkārtējā vidē, koģenerācijas iekārtas iekšdedzes dzinēja norobežojošās telpas sienas ir izolētas ar cieto 100mm akmens vati perforētu ar profilēta tērauda loksnēm. Ārpus ražošanas telpām trokšņa līmenis nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus. Ārpus ražošanas telpām netiek novērots paaugstināts trokšņa līmenis. Uzņēmuma atļaujā B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RI15IB0051 izvirzīts nosacījums, ka saņemot par operatora darbību vismaz vienu pamatotu sūdzību par traucējošiem trokšņiem, mēneša laikā no sūdzības saņemšanas dienas veikt trokšņa mērījumus, lai pamatotu iekārtas darbības atbilstību MK 07.01.2014. noteikumu Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 2.pielikumam.

Attiecībā uz troksni no ceļiem – attālums līdz esošajam pašvaldības koplietošanas ceļam “C-4 Mehāniska darbnīca – Peles” ir vismaz 500 m, un nav paredzētas trokšņa emisijas no šī ceļa. Savukārt detālplānojuma teritorijā paredzēts izbūvēt projektējamo caurbraucamo ceļu “A”, kas atradīsies pie plānotās dzīvojamās apbūves, līdz ar to, plānojot pagalma labiekārtojumu ir izvērtējama blīvāku apstādījumu veidošanas nepieciešamība pret šīm teritorijām, lai veicinātu klusākas un noslēgtākas vides veidošanu pagalmu teritorijā. Detālplānojumā tiek paredzēts augstu koku stādījums zonā starp projektējamo ceļa nodalījuma joslu un projektējamo žoga līniju gar projektējamo caurbraucamo ceļu “A”. Attiecībā uz dzīvojamām mājām, izvērtējama

nepieciešamība ēku būvniecībā pielietot skaņu izolējošus un/ vai slāpējošus būvmateriālus un būvizstrādājumus.

Blakus esošajās zemes vienībās ar kadastra apzīmējumi 80760090051 un 80760090052 ir augošs mežs. Gar šo īpašumu robežām ieteicams paredzēt vieglas konstrukcijas žogus un saimniecības ēkas neparedzēt tuvāk par apbūves noteikumos norādītajam attālumam (četri metri no kaimiņu zemes vienībām).

3.7. Ja plānošanas dokuments netiks īstenots

Ja Detālpārplānojums netiks īstenots, nekustamā īpašuma teritorija lielākajā daļā paliks lauksaimniecības zeme – atmata un kultivēts zālājs. Teritorijai būs nepieciešama invazīvās sugas vārpainās korintes izplatības ierobežošana, krūmus izraujot ar saknēm vai veicot regulāru izciršanu, izvācot nocirsto materiālu.

4. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT

Saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu Nr.61/22 no 25.07.2022. (sagatavoja sertificēta eksperte sugu un biotopu aizsardzības jomā Egita Grolle, sert.Nr.003) nekustamā īpašuma teritorija atrodas ārpus apdzīvotām vietām, Jaunmārupes tuvumā, ietilpst plašu lauksaimniecības un meža zemju rajonā. Teritorijas lielāko daļu veido lauksaimniecības zemes – kultivēts zālājs vai atmata. Zālājs tiek pļauts un savākts siena ruļļos. Nelielā platībā sastopama meža zeme – izcirtums. Īpašuma ziemeļaustrumu daļā atrodas meža zeme. Pēc meža inventarizācijas datiem sastopama bērzu jaunaudze sausās augsnēs. Meža platība blīvi aizaugusi ar krūmiem, tai skaitā invazīvu sugu – vārpaino korinti. Īpašumā netika konstatēti aizsargājami biotopi vai aizsargājamas un retas augu sugas. Darbības rezultātā neveidosies nelabvēlīga ietekme uz biotopiem un augu sugām.

Īpašuma tuvumā atrodas aizsargājamā un NATURA 2000 teritorija – dabas liegums „Cenas tīrelis”, kurā dabas vērtības veido augstie, pārejas purvi un distrofī ezeri – biotopi, kuru pastāvēšanai nozīmīgs atbilstošs hidroloģiskais režīms. Starp plānotās darbības vietu un dabas lieguma teritoriju atrodas meliorētas lauksaimniecības zemes, līdz ar to ūdens līmeņa izmaiņas, kas varētu veidoties teritorijas apbūves rezultātā, visdrīzāk neietekmēs lieguma teritoriju.

Ap nekustamā īpašuma atrodas zemes vienības ar tādiem galvenajiem atļautajiem izmantošanas veidiem kā mazaizsargājama apbūve ārpus ciemiem, darījumu un apkalpes objekta teritorija, lauksaimniecību teritorija, meži.

Esošās meliorācijas sistēmas stāvoklis kopumā vērtējams kā slikts un bez atjaunošanas būvdarbu veikšanas ir apgrūtināta virszemes ūdeņus novadīšana no objekta. Teritorijas Ziemeļrietumu daļā izteikts pārmitrinājums un virszemē stāvošs ūdens.

5. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Ņemot vērā, ka plānota dzīvojamo māju izbūve, paredzēts, ka palielināsies arī transporta plūsma. Transporta ietekmē palielināsies slāpekļa dioksīdu un oglekļa oksīdu emisijas, kā arī trokšņa emisijas.

Detālpļānojumā paredzēta centralizētā sadzīves kanalizācija pašteses cauruļvada izbūvei, izbūvējot sadzīves kanalizācijas pašteses cauruļvada ievadus līdz katrai mājai, kad tiek veidots pieslēgums esošajai kanalizācijas sistēmai Mārupes novadā. Gadījumā, ja kanalizācijas cauruļvadi tiks sabojāti, ņemot vērā teritorijas meliorācijas sistēmas stāvokli, var veidoties notekūdeņu novadīšanas vidē problēma.

Jāņem vērā arī lietusūdeņu apjoms, kas veidosies no ceļiem – nepieciešami lietusūdeņu kolektori gar ceļiem (pieļaujams apvienot ar ceļa ūdens novadi).

6. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Vides politikas pamatnostādnes 2021. – 2027.gadam

Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam ir vides aizsardzības nozares vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments. Tas izstrādāts atbilstoši Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam noteiktajām prioritātēm un Eiropas Zaļā kursa stratēģiskiem mērķiem. Vides aizsardzības likuma 4. panta otrā daļa nosaka, ka Ministru kabinets apstiprina Vides politikas pamatnostādnes, ņemot vērā nacionālās prioritātes un Eiropas Savienības un starptautiskos nosacījumus.

7. ĪSS IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS.

Kā alternatīva Detālpilnojumā izstrādes laikā, ņemot vērā, ka detālpilnojumā teritorijā iespējams smaku piesārņojums no blakus esošās biogāzes ražotnes, tika izvēlēts no 74 zemes vienībām tikai 56 zemes vienībās paredzēt dzīvojamo māju būvniecību, 7 zemes vienībās veikt publisko apbūvi - vietējas nozīmes tirdzniecības vai pakalpojumu objektus, ar vai bez saimniecības ēkām, vienu zemes vienību paredzēt kā labiekārtotu publisko ārtelpu (dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas), 14 zemes vienības izmantot kā autotransporta infrastruktūras objektu teritorijas, kur jaunveidojamo zemes vienību teritorijas paredzētas ceļu nodalījuma joslās.

Detālpilnojumā īstenošanas rezultātā attīstīsies transporta infrastruktūra. Kā arī tiks veikta invazīvās sugas (vārpainās korintes) izplatības ierobežošana, krūmus izraujot ar saknēm vai veicot regulāru izciršanu, izvēcot nocirsto materiālu.

Detālpilnojumā paredzēts izbūvēt sekojošas inženierkomunikācijas - elektroapgāde, ielu apgaismojums, centralizēti ūdensapgādes tīkli, centralizēti kanalizācijas tīkli, gāzes apgāde.

Salīdzinot savā starpā alternatīvas, katram ietekmes veidam tiek piešķirts novērtējums atkarībā no ietekmes intensitātes – no būtiskas nelabvēlīgas ietekmes līdz būtiskas labvēlīgas ietekmes. Tiek salīdzinātas sekojošas alternatīvas: 1. visas 74 zemes vienības paredzētas dzīvojamo māju būvniecībai; 2. Paredzēts sadalīt 74 zemes vienības uz dzīvojamo māju apbūvi (56 zemes gabali), publisko apbūvi (7 zemes vienības) labiekārtotu publisko ārtelpu (vienu zemes vienību) un autotransporta infrastruktūras objektu teritorijām (14 zemes vienības).

1.tabula

Alternatīvu salīdzinājums

Ietekmes veids	1.alternatīva	2.alternatīva
Ietekme uz cilvēkiem un to veselību	Nelabvēlīga ietekme	Neliela nelabvēlīga ietekme
	No detālpilnojumā īstenošanas ietekmes nav, bet netālu esošās siltumnīcas kalpo kā gaismas piesārņojuma avots.	No detālpilnojumā īstenošanas ietekmes nav, bet jāņem vērā netālu esošās siltumnīcas, kas var kalpot kā gaismas piesārņojuma avots. Detālpilnojumā paredzēti gar projektējamo caurbraucamo ceļu "A" kokaugu stādījumi, dzīvojamo māju būvprojektos ieteicams veikt divpakāpju apstādījumu ierīkošanu un logu stilku tonēšanu.
	Nelabvēlīga ietekme	Nav ietekmes

Gaisa piesārņojums (iesk. smakas)	No detālplānojuma īstenošanas ietekmes nav, bet no SIA „Zaļā Mārupe” biogāzes ražotnes var rasties smaku emisijas.	Detālplānojuma teritorijā plānotajā izmantošanā dzīvojamās mājas netiek paredzētas tuvāk par 600 metriem no SIA „Zaļā Mārupe” biogāzes ražotnes. Esošās biogāzes ražotnes vistuvāk (attālums apmēram 250 m) izvietotajām zemes vienībās Nr.1-6 neparedz dzīvojamo māju būvniecību, zemes vienībās Nr. 2. un 3. paredzēti augstu koku stādījumi kopā ar buferstādījumiem, kas vienlaicīgi veicinātu vēju aizturi
Troksnis	Neliela nelabvēlīga ietekme	Neliela nelabvēlīga ietekme
	Var palielināties troksnis no autotransporta, kas saistīts ar jauno transporta infrastruktūru. Kā arī ir iespējama trokšņa ietekme no paredzētā ceļa (Mārupes attīstības programmā 2020. – 2026.gadam tika iekļauta rīcība “Ceļa C – 37 izbūve”) aptuveni 3,5 km garumā, kas savienotu dīķsaimniecību teritorijas ar valsts galveno autoceļu A5 un šķērsotu detālplānojuma teritoriju. Detālplānojumā tiek paredzēts augstu koku stādījums.	Var palielināties troksnis no autotransporta, kas saistīts ar jauno transporta infrastruktūru. Kā arī ir iespējama trokšņa ietekme no paredzētā ceļa (Mārupes attīstības programmā 2020. – 2026.gadam tika iekļauta rīcība “Ceļa C – 37 izbūve”) aptuveni 3,5 km garumā, kas savienotu dīķsaimniecību teritorijas ar valsts galveno autoceļu A5 un šķērsotu detālplānojuma teritoriju. Detālplānojumā tiek paredzēts augstu koku stādījums.
Ūdens kvalitāte	Nav ietekmes	Nav ietekmes
	Paredzēta sadzīves kanalizācija ar pieslēgumu esošajai kanalizācijas sistēmai Mārupes novadā. Nav paredzēta ietekme uz ūdens kvalitāti.	Paredzēta sadzīves kanalizācija ar pieslēgumu esošajai kanalizācijas sistēmai Mārupes novadā. Nav paredzēta ietekme uz ūdens kvalitāti.
Materiālās vērtības	Nav ietekmes	Nav ietekmes
	Nekustamais īpašums atrodas mazaizsaimniecību apbūves teritorijā un autotransporta	Nekustamais īpašums atrodas mazaizsaimniecību apbūves teritorijā un autotransporta

	infrastruktūras objekta teritorijā. Nav paredzēta ietekme uz materiālajām vērtībām.	infrastruktūras objekta teritorijā. Nav paredzēta ietekme uz materiālajām vērtībām.
Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums	Nav ietekmes	Nav ietekmes
	Nav paredzēta ietekme uz kultūras, arhitektūras un arheoloģisko mantojumu.	Nav paredzēta ietekme uz kultūras, arhitektūras un arheoloģisko mantojumu.
Dabas un ainavu daudzveidība	Nav ietekmes	Nav ietekmes
	Nekustamā īpašuma teritorijā netika konstatēti aizsargājami biotopi vai aizsargājamās un retas augu sugas. Teritorijas lielāko daļu veido lauksaimniecības zemes – kultivēts zālājs vai atmata. Nav paredzēta ietekme uz dabas un ainavu daudzveidību.	Nekustamā īpašuma teritorijā netika konstatēti aizsargājami biotopi vai aizsargājamās un retas augu sugas. Teritorijas lielāko daļu veido lauksaimniecības zemes – kultivēts zālājs vai atmata. Nav paredzēta ietekme uz dabas un ainavu daudzveidību.
Augsnes kvalitāte	Nav ietekmes	Nav ietekmes
	Līdz centralizētā ūdensvada izbūvei tiks nodrošinātas attīrīšanas iekārtas. Nav paredzēta ietekme uz augsnes kvalitāti.	Līdz centralizētā ūdensvada izbūvei tiks nodrošinātas attīrīšanas iekārtas. Nav paredzēta ietekme uz augsnes kvalitāti.

Apkopojot iepriekšminēto, var secināt, ka kopumā detālplānojuma īstenošana neradīs būtisko ietekmi uz vidi vai cilvēku veselību.

8. RISINĀJUMI, LAI NOVĒRSTU VAI SAMAZINĀTU PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKO IETEKMI UZ VIDĪ

Detālpānojums paredz esošo detālpānojuma teritoriju ar platību 24,48 ha sadalīt 74 zemes vienībās:

- 56 zemes vienības (Nr. 8.-63.) ar platību ne mazāku par 3000 m²; ar plānoto (atļauto) izmantošanu - savrupmāju apbūve;
- 7 zemes vienības (Nr. 1.-7.) ar platību, ne mazāku par 3000 m²; ar plānoto (atļauto) izmantošanu - paredzēta publiskā apbūve - vietējas nozīmes tirdzniecības vai pakalpojumu objekti, ar vai bez saimniecības ēkām;
- 1 zemes vienība (Nr. 64.) ar platību, ne mazāku par 1000 m²; ar plānoto (atļauto) izmantošanu - Labiekārota publiskā ārtelpa (dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas);
- 14 zemes vienības (Nr. 65.-78.) ar plānoto (atļauto) izmantošanu - autotransporta infrastruktūras objektu teritorijas (TR), kur jaunveidojamo zemes vienību teritorijas paredzētas ceļu nodalījuma joslās.

Lai detālpānojuma ieviešanas laikā novērstu vai mazinātu iespējamo nevēlamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, ir jāņem vērā risinājumi detālpānojuma īstenošanas ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Tie ir sekojošie:

- Detālpānojuma teritorijā plānotajā izmantošanā dzīvojamās mājas netiek paredzētas tuvāk par 600 metriem no biogāzes ražotnes ar koģenerācijas staciju. Esošās biogāzes ražotnes vistuvāk (attālums apmēram 250 m) izvietotajām zemes vienībās Nr.1-6, neparedz dzīvojamo māju būvniecību, zemes vienībās Nr. 2. un 3. paredzēt augstu koku stādījumus kopā ar buferstādījumiem, kas vienlaicīgi veicinātu vēju aizturi. Stādījumus neparedzēt ekspluatācijas aizsargjoslas teritorijā gar drenām un atklātiem grāvjiem, joslā 10 m no ūdensnoteku un novadgrāvju kroles (augšmalas);
- Blakus esošās SIA “Mārupes siltumnīcas” siltumnīcu ēkas fasādes rada traucējošu gaismas piesārņojumu diennakts tumšajā laikā. Detālpānojumā paredzēti gar projektējamo caurbraucamo ceļu “A” kokaugu stādījumi, dzīvojamo māju būvprojektos ieteicams veikt divpakāpju apstādījumu ierīkošanu un logu stiklu tonēšanu;
- Detālpānojumā tiek paredzēts augstu koku stādījums zonā starp projektējamo ceļa nodalījuma joslu un projektējamo žoga līniju gar projektējamo caurbraucamo ceļu “A”. Attiecībā uz dzīvojamām mājām, izvērtējama nepieciešamība ēku būvniecībā pielietot skaņu izolējošus un/ vai slāpējošus būvmateriālus un būvizstrādājumus.

9. IESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Nav paredzēti kompensēšanas pasākumi.

10. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Ņemot vērā, ka Detālplānojuma teritorija nerobežojas ar kaimiņvalstīm, īstenojot Detālplānojumu, pārrobežu ietekme nav iespējama.

11. PAREDZĒTIE PASĀKUMI PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

Likumā „Par vides aizsardzību” (stājies spēkā 29.11.2006.) tiek definēts, ka vides monitorings ir sistemātiski, regulāri un mērķtiecīgi vides stāvokļa, sugu un biotopu, kā arī piesārņojuma emisiju novērojumi, mērījumi un analīze.

Saskaņā ar MK 23.03.2004. not. Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu informāciju, kas ir pieejama izstrādātājam.

Ņemot vērā, ka plānota privātmāju būvniecība, monitorings nav paredzēts.

12. KOPSAVILKUMS

Detālplānojuma izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Mārupes novada pašvaldības 2021.gada 27.oktobra lēmumu Nr.13 (prot. Nr.13) “Par nekustamā īpašuma „Pasakainās pļavas”, Mārupes pagastā, Mārupes novadā (kadastra Nr. 8076 011 0999), detālplānojuma izstrādes izbeigšanu un jauna detālplānojuma izstrādes uzsākšanu” un Mārupes novada pašvaldības izdoto darba uzdevumu Nr.1/3-6/18-2021.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja – Mārupes novada pašvaldība, plānošanas dokumenta sagatavotāja – SIA “ADO birojs”.

Detālplānojuma izstrādes mērķis: Detalizēt zemes vienību izmantošanu un apbūves parametrus, paredzot detālplānojuma teritorijā privātmāju būvniecību, izvērtējot un nosakot transporta infrastruktūrai nepieciešamās teritorijas, inženierkomunikācijas, apbūves un realizācijas kārtību nekustamā īpašuma “Pasakainās pļavas” zemes vienībās ar kadastra numuru 8076 011 0999.

Detālplānojuma projekta sastāvā ietilpst:

1. Paskaidrojuma raksts;
2. Teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumi;
3. Grafiskā daļa ar esošo teritorijas izmantošanu un plānoto teritorijas;
4. Kopsavilkums par detālplānojuma izstrādes procesu.

2022.gada septembrī tika saņemti viedokļi par SIVN nepieciešamību no Valsts vides dienesta, Dabas aizsardzības pārvaldes un Veselības inspekcijas.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra (turpmāk tekstā – SIVN) detālplānojumam nekustamā īpašumā “Pasakainās pļavas”, Mārupes pagastā, Mārupes novadā (turpmāk tekstā – detālplānojums), zemes vienībai ar kadastra numuru 8076 001 0999 (turpmāk tekstā – nekustamais īpašums) veikta saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – VPVB) 27.03.2023. Lēmumu Nr. 4-02/25/2023 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

SIVN Vides pārskata projekts ir sagatavots, pamatojoties uz likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (stājies spēkā 13.11.1998.) un MK 23.03.2004. not. Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Vides pārskata projektu saskaņā ar noslēgto līgumu Nr. ADO-2022/01 sagatavoja AS „VentEko”.

Saskaņā ar MK 23.03.2004. not. Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” prasībām, Detālplānojuma SIVN vides pārskats tiek nodots sabiedriskajai apspriešanai, kā arī iesniegts institūcijām komentāru un atzinuma saņemšanai.

Vides pārskatā apskatīts esošais vides stāvoklis nekustamā īpašuma teritorijā un aprakstītas iespējamās problēmas, kā arī apskatītas vides problēmas, kas varētu būt saistītas ar detālplānojumu.

Vides pārskatā ir aprakstīti nacionālie mērķi vides aizsardzības jomā.

Pārskatā ir izskatītas alternatīvas un veikts to salīdzinājums. Izvērtējot detālplānojuma ieviešanu, tika konstatēts ka var rasties ietekmes uz cilvēkiem no jau esošām darbībām ārpus detālplānojuma teritorijas, un izskatīti risinājumi šo ietekmju samazināšanai.

Detālplānojuma teritorijā netika konstatēti aizsargājamie biotopi vai aizsargājamas un retas augu sugas. Darbības rezultātā neveidosies nelabvēlīga ietekme uz biotopiem un augu sugām.

Nav paredzēti kompensēšanas pasākumi.

Detālplānojuma teritorija nerobežojas ar kaimiņvalstīm, attiecīgi, īstenojot Detālplānojumu, pārrobežu ietekme nav iespējama.

Monitorings nav paredzēts.